

Qishloq hayoti

2009 йил Кўшлок тараққиёти ва фаровонлиги йили

Қишлоқ ҳаёти

ISSN 2010-7021

Ўзбекистон Республикаси ижтимоий-иқтисодий газетаси

www.qishloqhayoti.uz

2009 йил 3 йул, жума, 80 (7541) - сон

1974 йил 1 январдан чиқа бoшлаган
Баҳоли кeлiшлган нархда.

Қизилтепалик фермер Б.Қодилов паррандачиликка қизиқиб қолди. Имкониятлардан унумли фойдаланиши, гайрат билан меҳнат қилиши натижасида нисбатан қисқа фурсатда у бош бўлган "Адиқбобо" фермер хўжалигида товухона қуриб битказилди.

Бугунги бозор иқтисодиёти шароитида биргина озиқ-овқат хавфсизлиги тушунчаси ниҳоятда муҳим аҳамиятга эга. Бухоро озиқ-овқат ва енгил саноат технологияси институтини битириб чиқарётган ёшларимиз шу маънода энг ҳозиржавоб мутахассислар бўлишди.

Мадридликлар Кака, Роналду ва Раул Албиолдан сўнг "Лион"нинг ёш юлдузи Карим Бензема 35 миллион евро эвазига сотиб олди. "Лион" клубининг расмий сайтида берилган баёнолда эса бу сумма бошқа харажатлар билан биргаликда 41 миллион еврони ташкил қилиши келтириб ўтилган.

ТАРАҚҚИЁТ ВА ФАРОВОНЛИК – ИСЛОҲОТЛАР САМАРАСИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов жойларда ижтимоий-иқтисодий ислоҳотларнинг бориши, амалга оширилаётган бунёдкорлик ва ободонлаштириш ишлари билан танишиш мақсадида 2 июль куни Наманган вилоятида бўлди.

Наманган вилояти мамлакатимиз иқтисодий-ижтимоий, маданий-маънавий ҳаётида муҳим ўрин тутадиган минтақалардандир. Наманган аҳоли мустақиллигимизни мустақамлаш, мамлакатимизни иқтисодий-ижтимоий ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшиб келмоқда. Вилоятда жорий йилнинг биринчи ярмида янги ҳудудий маҳсулот ўсиши 10,7 фоизни ташкил этди, саноат маҳсулотлари ва халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришининг барқарор ўсиши таъминланмоқда.

Бу йил вилоятда 79 минг гектар майдонга галла, 86 минг гектардан зиёд ерга пахта экилди. Вилоятдаги етти мингга яқин фермер хўжалиги пахтачилик ва галлачиликдан ташқари, боғдорчилик, чорвачилик, полиз экинлари етиштириш билан шуғулланади.

Бугунгача вилоятнинг беш тумани давлатга галла топшириш бўйича шартнома мажбуриятини бажарди. Умумий галла майдонининг 65,4 фоизидида ҳосил ўриб-йиғиб олинди. Галладан бўшаган майдонларни сомондан тозалаш ва пешма-пеш шудгорлаш ишлари изчил давом этмоқда.

Президент Ислом Каримов Қосонсой туманидаги "Чинор" фермер хўжалиги далаларида ташир буюр-

ди. Бу ерда мамлакатимиз раҳбари фермерлар билан мулоқотда бўлди. Ислом Каримов фермерлик ҳаракатининг истиқболи ҳақида сўз юрттар экан, фермерлар наинки иқтисодий, ижтимоий, балки сиёсий ҳаётимизнинг таянчига айланиб бораётганини таъкидлади.

— Фермер фаолияти фақат галла ёки пахта етиштириш билан чекланиб қолмаслиги керак, — деди мамлакатимиз раҳбари. — Фермер ўзи етиштирган маҳсулотни ўзи қайта ишлашни йўлга қўйиши, шу орқали қишлоққа саноатни олиб кириши ва пировардда аҳоли фаровонлигини оширишга хизмат қилиши керак. Жумладан, чорвачилик сердармад соҳалардан бири. Бу соҳани ривожлантириш, чорва маҳсулотларини қайта ишлаш орқали даромадни бир неча ҳисса орттириш мумкин. Бу нафақат ички бозор талабларини қондириш, балки мамлакатимизнинг экспорт салоҳиятини янада ошириш имконини ҳам беради.

Президентимизнинг тақлиф ва маслаҳатлари нечоғли асосли эканига Қосонсой туманидаги Ҳамидхон Мўйдинхўжаев раҳбарлик қилаётган "Чашмаи сафед" фермер хўжалиги мисолида ҳам ишонч ҳосил қилиш мумкин.

— 189 гектар еримиз бор, — дей-

ди Х.Мўйдинхўжаев. — Асосан чорвачилик билан шуғулланамиз. Хўжалигимизда 730 бош қорамол бор. 300 бош соғин сигир қўнига 5 тоннагача сут беради. Уни замонавий технологиялар асосида қайта ишлаб, 12 турдаги маҳсулот ишлаб чиқарамиз. Яқинда гўштни қайта ишлайдиган цех очдик.

Ўртбошимиз "Чашмаи сафед" каби фермер хўжаликлари тажрибасини оммалаштириш, бошқаларга ҳам қайта ишлаш саноатини ривожлантиришда ёрдам бериш мақсада мувофиқлигини таъкидлади.

Мамлакатимиз раҳбари Сугориладиган ерларда галла ва дуккакка ўсимликлар илмий-тадқиқот институтининг Наманган филиалида олимлар ва фермерлар билан учрашди.

Маъмур институт маҳаллий туپроқ хусусиятлари ва иқлим шароитидан келиб чиқиб, сугориладиган майдонларда галла ҳосилдорлигини ошириш ва сифатини жаҳон андозаларига мослаштириш, зараркунанда ва касалликларга қарши курашиш, янги уруғлик навлари етиштириш каби вазифаларни бажаради.

Филиалда галла ва пахта уруғчилиги бўйича ҳар йили юқори ҳосил олинмоқда. Бунинг самараси

ўларок, наманганлик фермерларнинг 95 фоизи вилоятнинг ўзига тайёрланаётган сифатли уруғ билан таъминланмоқда.

Мутахассисларнинг илмий изла-нишлари натижасида галланинг серхосил, эртапишар, касалликларга чидамли икки янги нави — "Гайрат" ва "Гавхар" яратилди.

Президентимиз филиалда Фарғона водийси далаларида етиштирилаётган галланинг йигирмадан зиёд нави намуналарини кўздан кечирди. "Чиллаки" навининг ўзига хос хусусиятлари ва афзалликлари билан қизиқди. "Чиллаки" Наманган вилоятининг иқлим ва туپроқ шароитига мослашган, эртапишар, серхосил нав бўлиб, гектаридан 50-60 центнер ҳосил беради.

— Истиқболли галла навларини яратиш давлат аҳамиятига молик масала, — деди Ислом Каримов. — Биз эртани уйлашимиз, янги навларни яратишда илмий асосларга таянган ҳолда фермерларнинг маслаҳатлари, тақлиф ва тавсияларини инобатга олишимиз даркор.

Ислом Каримов муваффақият қўлга келган қадар ўзбекистонда галлачилик анча оқсоқ соҳа бўлганини, бугунги кунда олимларимиз ва фермерларимиз ҳамжihatликда иш юритиб, юксак натижаларга эришяётга-

нини таъкидлади. Фермерларнинг турмуши, меҳнат шароити, соҳадаги ютуқ ва муаммолар ҳақидаги уларнинг фикрлари билан қизиқди.

Мамлакатимиз раҳбари Наманган вилояти фаоллари билан учрашди.

Ислом Каримов "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили" Давлат дастурида белгиланган вазифаларни изчил ижро этиш қишлоқ аҳолисининг ҳаёт даражасини оширишда, қишлоқларни обод этишда, қишлоққа саноатни олиб киришда, қишлоқ жойларда хизмат кўрсатишни янада ривожлантиришда муҳим аҳамият касб этишини таъкидлади. Наманган шаҳри инфратузилмасини такомиллаштириш, ёшларни, айниқса, коллеж ва лицейларни битираётган йигит-қизларни иш билан таъминлаш масалаларига алоҳида эътибор қаратди.

Ислом Каримов Наманган вилоятидаги ҳарбий қисмлардан бирида бўлиб, аскарлар ва офицерлар билан суҳбатлашди. Бу ердаги шароит, ўқув машғулотлар жараёни, ҳарбийларнинг жанговар ва жисмоний тайёргарлиги билан танишди.

Воҳид ЛУҚМОНОВ,
Анвар БОБОЕВ,
Акрам САТТОРОВ,
ЎзА махсус мухбирлари.

АДАБИЁТГА ЭЪТИБОР – МАЪНАВИЯТГА, КЕЛАЖАККА ЭЪТИБОР

Маълумки, ижтимоий-сиёсий ҳаётимизнинг барча соҳалари қатори халқ маънавиятининг кўзгуси бўлиши бадий ижод, хусусан, бадий адабиёт ривожини ҳам давлатимиз, жамиятимизнинг доимий эътиборида бўлиб келмоқда. Мустабид тузум даврида номлари, асарлари таъкидлаб қўйилган ёзувчи ва шоирларимизнинг хотираси ёъозланиб, уларнинг адабий мероси қайтадан тиклангани, таваллуд саналари кенг нишонланиб келаётгани, нашриёт ва босмаҳоналар, газета ва журналларнинг моддий-техник базаси мустаҳкамланиб, нашр ишлари замонавий талаблар асосида йўлга қўйилаётгани, адабиёт аҳлини моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш бoрасидаги амалий ишлар бу фикрни яққол тасдиқлайди.

Шу йил 24 июнь куни Президент Ислом Каримов Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси Б.Алимовни қабул қилиб, Ёушма фаолиятининг самарадорлигини ошириш, миллий адабиётимизни ривожлантириш бўйича ёзувчилар, адабий жамоатчилик олдида турган долзарб вазифалар ҳақида суҳбатлашган ва ушбу масалалар юзасидан атрофлича фикр билдирган эди.

Куни кеча Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси фаоллар кенгашининг кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди. Унда ёзувчи ва шоирлар билан бирга маданият ва санъат, таълим, илм-фан соҳасидаги вазирлик ва идоралар, ижтимоий жамғармалар, маънавият, ёшлар ташкилотлари раҳбарлари иштирок этди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Ёзувчилар уюшмаси фаолиятининг самарадорлигини ошириш ҳақидаги фикр-мулоҳазалари билан йиғилиш қатнашчиларини Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Х.Султонов таништирди.

Қуйида давлатимиз раҳбарининг ана шу фикр-мулоҳазалари эълон қилинмоқда.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси ҳақида гапирганда, табиийки, халқимиз маънавиятининг, миллий тафаккуримизнинг ажралмас қисми бўлган, керак бўлса, унинг ўзигини ташкил этадиган она тилимизни, бой тарих ва қадимий аънаваларга эга адабиётимизни асраб-авайлаб, ривожлантириб келаётган заҳматкаш инсонлар, уларнинг оғир ва масъулиятли меҳнати барчамизнинг кўз олдимиздан ўтади.

Биз шоир деганда, аввало Алишер Навоийдек беназир зотларни, ёзувчи деганда, Абдулла Қодирий, Ойбек сингари ўз халқи учун нафақат ноёб истеъдоди, айни пайтда бутун ҳаётини бағишлаган буюк ва мўътабар инсонларни тасаввур этамиз.

Бир сўз билан айтганда, халқимиз адабиётни муқаддас ва улғу бир даргоҳ деб билади. Ана шундай баҳонинг ўзи эл-юртимиз ҳаётида бу соҳа намояндаларига, уларнинг ҳаққоний сўзи, чуқур маъноли асарларига ишонч, ҳурмат-эътибор ва эҳтиром азалдан юксак даражага кўтарилганини яққол кўрсатиб турибди.

Ҳеч шубҳасиз, зиёлиларнинг илғор қисми бўлиши бадий адабиёт вакилларининг халқимиз қалбини, унинг олий мақсадлари, бугунги ҳаёти, тақдирини келажакни яқиндан биладиган инсонлар сифатида жамиятимиздаги ўрни ва таъсири бекиёсдир.

(Давоми 2-саҳифада)

МУСТАҚИЛЛИК БИЗ УЧУН – ЎЗЛИГИМИЗНИ АНГЛАШ, ЮРТ ТИНЧЛИГИ ВА БАРҚАРОРЛИГИНИНГ, ИНСОН МАНФААТИ, ЭРКИНЛИГИ ВА ФАРОВОНЛИГИНИНГ, БИЗ КЎЗЛАГАН ДЕМОКРАТИК ЖАМИЯТ БАРПО ЭТИШНИНГ ГАРОВИДИР

Р.ГАЛИЕВ ошган сурат.

Юрtnиnг дон хирмони юксалмоқда

Мустақиллигимизнинг 18 йиллик байрамини муносиб меҳнат зафарлари билан қарши олишни мақсад қилган галлакорлар юрtnиnг дон хирмонини юксалтирмоқдалар. Улар эришяётган натижалар ҳақида бирин-кетин хушхабарлар келмоқда.

БУХОРО вилояти галлакорлари давлат хирмони 153 минг тоннадан ортиқ сара дон етказиб бердилар. Мутахассисларнинг таъкидлашча, вилоятда янги дон салмоғи 361 минг тоннадан ошиши ёки ўтган йилдагидан 20 минг тонна кўпроқ бўлиши кутиляпти.

Худуднинг туپроқ-иқлим шароитига мос бўлган "Половчанка", "Қрошқа", "Старшина", "Краснодар-99", "Москвич", "Таня", "Восток" ва илк бор "Память" навлари мутахассисларнинг тавсиясига асосан танлаб экилганлиги натижасида олинган юқори ҳосил фермерларнинг молиявий аҳолига ижобий таъсир кўрсатди.

Ғиждуvon туманидаги "Шукӯр Тўхта", Пешку туманидаги "Жура Нишод-98", Бухоро туманидаги "Арбоб Ғайбулло", Ромитан туманидаги "Насиббек", Жондор туманидаги "Наврӯз Зие", Олот туманидаги "Жумағелди", Қогон туманидаги "Пахтабод", Вобектн туманидаги "Олмазор" фермер хўжаликлари юқори ҳосилдорликка эришдилар.

Ҳамрози АЛИ

СУРХОНДАРЁ вилояти галлакорлари давлат қабул пунктларига 247 минг 671 тонна сара дон топширдилар. Жорий йил ҳосилдорлиги ҳар гектардан ўртача 55 центнерданга етди.

Галланин "Чиллаки", "Москвич", "Половчанка", "Қрошқа" каби навларини парваришлаган миришкорлар барча агротехник тадбирларни оби-тобида бажариб, мўл ҳосил етиштирдилар. Ўрим-йиғим мавсумига пухта тайёргарлик қўрилганлиги, техника учун зарур эҳтиёт қисмлар заҳираси яратилганлиги ҳосилни нест-нобуд қилмасдан йиғиштириб олиш имконини берди. Мавсумда 200 дан ортиқ комбайн ва мингдан зиёд бошқа техникалар қўнган самарали фойдаланилди. Музаработ, Денов, Сарисиб, Ангор, Термиз туманлари галлакорлари ҳосилдорлигини оширишда яхши натижаларга эришилди.

(Ўз мухбиримиз)

ХОРАЗМлик доҳонлар 83 минг тоннадан зиёд галлани давлат оморларига топширишди. Гурлан, Богот, Янгибозор, Хазорасп, Хонка туманлари галлакорларининг улушлари салмоқли бўлди.

Воҳа туپроқ ва иқлим шароитига мос ҳосилдор навларини танлаб экилиши, парвариш даврида илм-фан ютуқлари, орттирилган тажрибаларга амал қилинган, минерал ўғит, ёқилғи-мошлай материаллари, зарур техника воситалари билан ўз вақтида таъминланиши эришилган муваффақиятларнинг асосий омилли бўлди.

Гурлан туманидаги "Евро СФ", "Ганж", Богот туманидаги "Богот", Янгириқ туманидаги "Шомурод мўлтанг", Хонка туманидаги "Наврӯз" фермер хўжаликларида ҳосилдорлик гектар бошига 65-70 центнердан тўғри келмоқда. Ўрим-йиғим даврида механизаторларга зарур шарт-шароитлар яратилгани боис, мавжуд 143 та комбайннинг барчаси юқори унум билан ишлатилди. Айни пайтда вилоятда галла ўрми уюшқоқлик билан давом эттирилмоқда.

Холмурод ҚУРБОНОВ

ҚАШҚАДАРЁлик галлакорлар давлат қабул масканларига 372 минг тоннадан ортиқ дон етказиб беришди. Яратилган хирмонга Қосон, Нишон, Муборак, Қасби, Миришкор, Қарши, Ғозор, Китош туманлари галлакорлари муносиб ҳисса қўшдилар.

Нишон туманидаги "Хўжаёра ота" фермер хўжалиги галлакорлари 60 гектар майдондан 75 центнердан ҳосил олишган бўлса, "Усмонов Бобон" фермер хўжалигида ҳосилдорлик гектаридан 66 центнерга етди. Муборак туманидан "Нуриддин", Қасби туманидан "Дўрмон", Ғозор туманидан "Шоймардон бобо Пулат ўғли", "Жура бобо", Қарши туманидан "Ҳасанов Ҳамза Пардаевни", Қосон туманидан "Равшанқул ота", Қашаши туманидан "Бунёд", Китош туманидан "Темиров Шариф Жураевни", "Бобоёр" фермер хўжаликлари ҳар гектар майдондан олинандиган ҳосилдорлигини 60-65 центнерданга етказдилар. Қироқчи туманидаги "Темир", "Машъал", "Зироат" фермер хўжаликлари лалми майдонлардан 20-25 центнердан хирмон кўтардилар.

Дон хирмонини янада юксалтиришга аҳд қилган вилоят галлакорлари ўрим-йиғим мавсумини давом эттиришмоқда. Хосилдан бўшаган майдонлар сомонни йиғиштирилиб, пешма-пеш шудгор қилинмоқда.

Хусан ТЕМИРОВ

Qishloq hayoti

Қишлоқ ҳаёти

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Республикаси Агрoсаноат комплекси таркибидagi ҳамда шу тармоққа дахлдor вазирликлар ва идоралар —

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, "Ерғoдeзқадaстр", Табиaтнi муҳофaзa қилиш Дaвлaт қўмитaли, "Ўздoнмaхсулoт", "Ўзқимёсaнoат", "Ўзaгрoсугуртa", "Ўзвинoсaнoат-хoлдинг", "Ўзбекeнгилсaнoат", "Ўзқишлоқхўжaлиқмaшқилзинг" кoмпaниялaри, "Ўзпaхтaсaнoат", "Ег-мoй ва oзиқ-oвқaт сaнoaти", Ўзбекистoн фермер хўжaлиқлaри, "Ўзaгрoмaшeрсeвиc", "Ўзгўштсутсaнoат" уoшмaлaри, "Агрoбaнк", "Қишлоқ қурилиш бaнк", Хaлқ бaнки, "Гидрoмeтeорoлoгия" бoш бoшқaрмaси, Агрoсaнoат хoдимлaри кaсaбa уoшмaси Мaркaзий кeнгaши, "Ўзaдвoдинcпeкция", "Сифaт" мaркaзи

АДАБИЁТГА ЭЪТИБОР — МАЪНАВИЯТГА, КЕЛАЖАККА ЭЪТИБОР

(Боши 1-саҳифада)

Энг муҳими, ёзувчиларимиз ўтиш даврининг кийинчиликларига қарамадан, ўз ижодига, қалб амри билан танлаган касбига содиқ қолиб, миллий ўзлигимизни англаш, халқимиз онгу тафаккурини ўзгартириш, маънавий кадриятларимизни тиклаш ва юксалтириш йўлида хизмат қилиб келаётганини таъкидлаш ҳар томонлама тўғри бўлади.

Шахсан мен шоир ва адибларни доимо жамиятнинг олдинги сафларида юрадиган, ҳаётни кузатиб, одамларнинг юрагига, дунёқарашига бўлаётган ўзгаришларни ҳаммадан аввал сезиб, уларни таъсирчан образлар, ёрқин бадий бўёқлар орқали маҳорат билан ёритиб бера оладиган, эл-юрт учун куйиниб яшайдиган фидойи инсонлар, деб биламан.

Мана, ҳадемай мустақиллигимизга ўн саккиз йил тўлади. Шу ўтган даврда биз юртимизда эркин, демократик жамият пойдеворини барпо этиш йўлида янгича руҳда ўсиб-ўлғаяётган навиқор авлоднинг воғга етказмоқдамиз. Савол туғилади: бу жараёнларга ёзувчилар қандай ҳисса қўшмоқда ва уларнинг олдига турган асосий вазифалар нималардан иборат?

Ўзбек тили, адабиёти бу борада қандай роль ўйнаши керак? Она тилимизни, бадий тафаккуримизни ривожлантириш орқали халқ маънавиятини юксалтириш йўлида яна қандай ишларни қилишимиз зарур?

Хозирги шиддат билан тез ўзгараётган замоннинг ўзи ўртага қўйётган кескин ва долзарб муаммоларни англаш, таъбир жоиз бўлса, давримизнинг бадий соломасини яратишга ёзувчиларимиз қодирми? Мана шундай катта масалалар билан майдонга чиқиши керак бўлган Ёзувчилар уюшмасининг фаолияти бизни, аввало, шоир-адибларимизнинг ўзини қониқтирадими?

Жамиятнинг илғор ва онгли вакиллари биланлаштирган мазкур ижодий ташкилот бугун олдимизда турган янги ва юксак марраларга халқни даъват этиш, аниққас, таълим ва тарбия, маънавият, маданий ҳаётни ривожлантиришда нима иш қилиши керак, деган саволни кун тартибига қўйиш ўринлидир.

Албатта, адабиёт, ижод аҳли фаолиятига баҳо беришда, аввало, уларнинг меҳнати, маҳорати ва истеъдоди меъаси бўлган асарларидан баҳраманд бўладиган кенг қитбоқлар оммаси, жамоатчилик фикрига суяниш энг ҳаққоний, демократик ёндашув эканини ҳаммаимиз яхши тушунамиз.

Шуни айтиш жоизки, аксарият ёзувчиларимиз совет даврининг тарбиясини олган, узок йиллар ҳукмрон мафкура руҳида ижод қилган. Лекин яна бир ҳақиқат ҳам борки, уларнинг кўпчилиги коммунистик тузум ғояларини сўзда маъқуллашга ҳам, аслида ич-ичидан уларни қабул қилмаган. Негаки, коммунист тузум инсоннинг, бинобарин, миллат ва халқнинг эркин ва озод яшашига, миллий тафаккур, диний қадриятларга қарши бўлганини ижод аҳли ҳаммадан кўра чуқурроқ англаган.

Табиийки, давр тақозосига кўра, ёзувчилар яшаш учун, ўз истеъдодини рўёбга чиқариш учун коммунист тузум билан мурося қилишга мажбур бўлган. Шу маънода, мустабид тузум даврида виждон азоби ни ким қўпроқ тортган, деса, мен, доимо бу ҳаётнинг маъно-маъзунини, инсоннинг қадр-қиммати, эл-юрт тақдирини ҳақиқат қайғуриб яшайдиган одамлар ва уларнинг олдинги қаторида бўлган ижод аҳли, деб айтган бўлардим.

Барчамизга аёнки, ХХI аср интеллектуал салоҳият, тафаккур ва маънавият асри сифатида инсоният олдида янги-янги уфқлар очиб биламиз, биз илгари кўрмаган, дуч келмаган кескин муаммоларни ҳам келтириб чиқармоқдамиз. Бугунги мураккаб ва таҳликали замонда ёзувчининг башари-ятини эртанги кунини ўйлаб, одамларни эъзуликка, инсоф-диёнат, меҳр-оқибат ва бағрикенгликка даъват этишга қаратилган ҳароратли сўзи ҳар қачондиган ҳам муҳим аҳамият касб этмоқда.

Яъни, ёзувчи "Эй одамзод, кўзингни оч, сен нима учун яшасанг, инсон деган юксак номга муносиб бўлиш учун нима қилсанг?" деган саволларни қитбоқ олдига, жамият олдида қатъий қилиб қўя ол-

сагина, ўйламанки, ўзининг инсоний ва ижодий бурчини бажарган бўлади.

Бундай маънавий ҳуқуққа эга бўлиш учун ижодкорларимиз, аввало катта билим ва ҳаётий тажрибага, кенг дунёқараш, юксак ижодий маҳоратга эга бўлиши, энг муҳими, бу ўта оғир, кучли иродани талаб этадиган жабҳада ҳақиқий фидойилик кўрсатиши лозимлигини яхши тушунамиз.

Шу боис ҳам ҳаётнинг ўзи Ёзувчилар уюшмаси фаолиятининг самарасини ошириш масаласини олдимизга долзарб вазифа қилиб қўймоқда. Мухтасар айтганда, бизнинг бадий ижод соҳасига, бу Уюшманинг бугунги тақдирини, эртанги кунига бефарқ бўлишга ҳаққимиз йўқ.

Бизнинг бу борадаги барча саъй-ҳаракатларимиз аввало Ёзувчилар уюшмасидаги муҳитни яхшилаш, уни мавжуд оғир вазиятдан чиқаришдек муҳим масалани ҳал қилишга қаратилиши зарур. Бу борада Уюшма аъзолари, шоир ва адибларимизнинг ўзлари нима иш қилиши, айна пайтда давлат, ҳукумат, Президент томонидан қандай ёрдам бериш кераклигини аниқлаб олишимиз лозим.

Менинг фикрим бўйича, Ёзувчилар уюшмасининг биринчи раҳбаридан тортиб оддий аъзосигача — унинг фаолиятига дахлдор ҳар бир одам ёзувчилар оламининг фикру зикрини, муаммоларини, бу ижодий ташкилотнинг Ўзбекистоннинг сийсий-ижтимоий ҳаётидаги ўрни ва аҳамиятини ҳар томонлама тушунишга қодир бўлиши керак.

Халқимиз йиллар, асрлар давомида ортиқча кутган озодликка эришиб, ўз тақдирини ўз қўлига олганидан кейин ҳар қандай таҳдид ва хатарларга қарамадан, юртимизда тинчлик ва оқсоқилликни сақлаш, мустақилликни мустаҳкамлаш, эркин ва фаровон ҳаёт қуриш мақсадида амалга ошираётган ишларимизни, энг муҳими, бу борада қандай оғир йўللاردан, қандай мураккаб босқичлардан ўтишга тўри келаётганини чуқур англаб етишимиз керак.

Адибларимиз айнаман шундай масалалар устида, бугунги кунда уларнинг сўзи халқ қалбига қандай акс-садо бераётгани ҳақида яна бир бор ўйлаб қўйишларини истардим.

Сир эмаски, бугун илгиригидек фақат том-том асарлар чиқариш билан иш битмайди. Ноқулайроқ бўлса ҳам, ўзимизга бир саволни бериб қўрайлик: кенг қитбоқлардан, аниққас, хозирги ёшлар бу асарларни ўқияптими?

Тўғриси айтганим бўлса, ёшлар бугун ахборот ва маълумотларни асосан Интернет орқали олапти, дунёни телевидение, компьютер орқали танияпти. Ота-онаси, ўқитувчилари минг тарғиб-таъбиқ қилмасин, бугунги ёшлар "Ўткан кунлар", "Уруш ва тинчлик" каби мумтоз романларни ёппасига ўқияпти, деб айта оламизми?

Модомики, шундай экан, энди одамлар, ёшлар қитбоқ ўқимай қўйди, деб фақат нолиб ўтирмасдан, ана шу таъсирчан замонавий ахборот воситалари орқали адабиётимизни кенг тарғиб этиш, ҳусусан, Интернет имкониятларидан фойдаланиб, етук бадий асарларни ёшларга етказиш устида ҳам жиддий бош қотириш зарур, деб ўйламан.

Бу ҳақда сўз борганда, ўзбек тилидаги Интернет адабиётини шакллантириш, шоир ва ёзувчиларимизнинг ўз веб-сайтига эга бўлишига эришиш нафақат адабий жараёнга, керак бўлса, бутун маънавий-маърифий ҳаётимизга кучли таъсир ўтказишини сизлар албатта яхши тушунамиз.

Айни вақтда ана шундай замонавий воситалар ёрдамида мумтоз адабиётимизни, жумладан, Алишер Навоий асарларини халқимизга яқинлаштириш, бу ноёб меросни ҳақиқатан ҳам маънавиятимизнинг ҳаёتبаш мандабига айлантириш барчамиз, аввало адабиёт аҳлининг вазифаси, десаки, ҳеч қандай хато бўлмайди.

Шу борада яна бир муҳим масала устида ўйлаб қўйишимиз керак. Яъни, ёзувчиларимиз ўз истеъдоди билан одамларнинг онги ва дунёқарашини, маданий савабсини юксалтириш, ҳалқ қалбининг куйичиси бўлишдек оғир ва мураккаб, улғур бир вазифани зиммасига олган экан, аввало эл-юрт ол-

дидаги фарзандлик бурчини, граждандлик позицияси ва масъулиятини чуқур сезиши, англаши ҳал қилувчи аҳамиятга эга.

Менинг фикримча, ёзувчилик — бу оддий касб эмас, худо берган истеъдоддир. Бу — қисмат, пешонага ёзилган тақдир. Бу касбга ҳеч қачонда ўқитиб, ўргатиб бўлмайди. Ёзувчиликнинг мактаби ҳам, дорилфунуни ҳам битта. У ҳам бўлса, бир умр ҳаётнинг ичида бўлиш, ўз халқ билан ҳамдарду ҳамнафас бўлиб яшаш, ҳақиқат ва адолатга садоқат билан хизмат қилишдир.

Шу маънода, Ёзувчилар уюшмаси юртимиздаги бошқа жамоат ташкилотларидан мутлақо фарқ қилади. Бу Уюшма ҳар бири алоҳида бир олам бўлган ўнлаб, юзлаб шоир ва адибларни, уларнинг нафақат моддий, балки маънавий манфаатларини, муаллифлик ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, уларнинг истеъдодини рўёбга чиқариш учун бевосита масъул эканини ҳеч қачон унутмаслигини кесак.

Шу ўринда яна бир фикрга алоҳида тўхталиб ўтмоқчиман. Чинакам ижод ва истеъдод маҳсули бўлган асарларни, ёзувчининг юрагидан, қалбидан чиққан ҳаққоний ва таъсирчан фикрларни кенг оммага етказиш учун барча мавжуд воситалардан унумли фойдаланиш зарур. Дейлик, эски даврда бўлганидек, ёзувчи наشريёт учун хизмат қилишга чек қўйиш лозим.

Керак бўлса, наشريётлар ҳам, театрлар, радио-телевидение, киностудиялар ҳам ёзувчи ва шоирларнинг ижодини жамоатчиликка, ўқувчи ва томошабинларга етказиш, улар билан ҳамкорлик қилишдан, уларга янада кенгроқ минбар беришдан манфаатдор бўлиши лозим. Чунки, бу ижод турларининг ҳам таъсиринида биринчи навбатда адабиёт, сўз санъати туриши ҳеч кимга сир эмас.

Ёзувчилар уюшмаси фаолиятининг самарасини оширишда энг муҳим биринчи масала ижодкор ўзининг ижтимоий бурчини қандай тушуниши билан бевосита боғлиқдир. Нега деганда, адибнинг сўзи, унинг ижодий меҳнатининг маҳсули жамият тараққиёти учун нақадар зарур эканини барчамиз, аввало шу соҳага кириб келаятган ва шу соҳада фаолият олиб бораётган адибларнинг ўзи яхши англаб олиши керак.

Таъбир жоиз бўлса, одам ёзувчилик касбини танламайди, аксинча, бу касб ёзувчини танлайди. **Истеъдод, истеъдод ва яна бир бор истеъдод соҳибларини топшиш, тарбиялаш ва уларнинг меҳнатини муносиб қадрлаш энг асосий вазифамизга айланиши зарур.**

Шундан келиб чиқадиган иккинчи масала шуки, бугунги кунда ёзувчиларнинг машаққатли ижодий меҳнатини тўғри ва адолатли баҳолаш учун давлат ва жамият томонидан яна нима иш қилиш керак, деган савол устида ўйлашимиз даркор. Аслида бу ўта мураккаб масала бўлиб, очингани айтганда, бир ёзувчига юқориқор, бошқасига эса пастроқ баҳо беришда ҳакам бўладиган одам ҳам, аниқ мезон ҳам йўқ.

Бундай вазифани ўз зиммасига оладиган кишилар, менинг назаримда, жуда оғир ва мушкул ишни ўз зиммасига олган бўлади. Нега деганда, инсоннинг ҳиссиётлари, унинг чекизи руҳий оламни тасвирлаб берадиган, не-не буюк доғиш-мандлар ҳам ожиз қолган бу ҳаётнинг азалий ва абадий савдодларини акс эттирадиган ижод соҳасида қандайдир мезон ва меҳёлар механизмни ишлаб чиқишнинг ўзи қийин нарса.

Айтайлик, заводда ишлаб чиқариладиган буюм — соат ёки машинанинг сифатига баҳо бериш мумкин, лекин ижод маҳсулига шундай баҳо бериб бўладими? Агар бу масаланинг моҳиятига тўғри етиб боришмаса, ялғиз эган ёш истеъдодга муносиб баҳо берилмаса, уни ижодий ишдан совутиб, қобилиятини сўндириб қўйиш ҳеч гап эмас. Бу эса гавҳарнинг қадрига етмасдан, худдики уни тулпоққа қўйиб қўйиш билан баробар, десаки, муволаба бўлмайди.

Хулоса шуки, адабий жараёнга, шоир ва адиблар фаолиятига баҳо беришда ўта нозиклик ва эҳтиёткорлик билан ёндашиш керак.

Менга қолса, ўз истеъдоди,

кўз нури ва юрак қўрини, бутун борлигини бағишлаб, фақат ижод билан шугулланадиган ҳақиқий ёзувчиларни моддий ва маънавий томондан қўллаб-қувватлаш учун уларга барча шароит ва имкониятларни яратиб берган бўлардим.

Маълумки, Уюшма таркибидеги айнан шу масалалар билан шугулланиши лозим бўлган Адабиёт жамғармаси бугунги кунда молиявий жиҳатдан но-чор аҳволга келиб қолган. Шу сабабли унинг ўрнида янги жамғарма — Ижод фондини тузиш ва унинг фаолиятини йўлга қўйиш бу муаммоларни ечишга имкон туғдиради, деб ўйлайман.

Бунинг учун тегишли идора ва вазирликлар билан биргаликда Ижод фондининг низо-мини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш керак. Бу Фондининг низо-м жамғармасини шакллантиришга албатта давлат ўз маблағи билан ҳисса қўшади.

Шунингдек, мамлакатимиздаги йирик ишлаб чиқариш корхоналари, турли ташкилот ва муассасалар, халқаро ташкилотларнинг хайрия маблағларини ҳам бу жамғармага жалб этиш устида ишлашимиз керак.

Нега деганда, **адабиёт масаласи — бу маънавий масаласидир. Бу Фонд ёзувчиларни қўллаб-қувватлаш билан бир қаторда, юртимизда ижод соҳасининг, миллий маданиятимизнинг ривож топиши учун, келажагимиз учун хизмат қилишини ёддан чиқармаслигимиз лозим.** Ижодий жараённинг, адабиётнинг асосий бунёдкори — бу ёзувчи ва шоирлардир. Лекин бу ишни фақат уларнинг ёлкасига ташлаб қўймасдан, жамоатчилик, бутун жамиятимиз унга ўз ҳиссасини қўйиши керак.

Айни пайтда бундай Фонд ёзувчиларнинг ижодий фаолиятини оширишга хизмат қилгани ёки боқимандаликка олиб келганими — бу ҳақда ҳам ҳар томонлама чуқур ўйлаш лозим. Бошлаетган ишларимиз амалий самара бериши, ғоявий-бадиий етук асарлар яратишга замин туғдириши учун пухта ўйланган механизмларни яратишимиз зарур.

Шундан келиб чиққан ҳолда, ижодий фаолият учун қалам ҳақи тўлаш тизимини қайта қўриб чиқиш керак. Бу — энг но-зик масала. Бу тизим адолатли бўлиши, Ёзувчилар уюшмаси ишининг самарасини оширишда рағбатлантирувчи омил вазифасини бажариши, содда қилиб айтганда, ҳақиқий ижод намунасини қалбаки асарлардан, яъни шолнини курмакдан ажратишга хизмат қилиши керак.

Ижод аҳли учун шарт-шароитларни яхшилаш ҳақида гапирганда, яна бир масалага алоҳида эътибор қаратиш зарур. Ёзувчилар уюшмасининг поликленикасини ва Дўрмондаги ижод уйини таъмирлаш бўйича қарор лойиҳасини тайёрлаш лозим.

Бунинг учун Вазирлар Маҳкамасининг захира жамғармасидан маблағ ажратишни қўзда тутиш, таъмирлаш ишларини 2010 йилда амалга ошириш, жорий йилда эса тегишли лойиҳа-смета ҳужжатларини тайёрлаш керак. Шу билан бирга, Дўрмон ижод уйининг бугунги кун талаблари асосида самарали фаолият юритишини таъминлаш учун унинг ҳам нингизини ўзгартириш зарур.

Барчамиз яхши англаймизки, адабиётда ҳам аъналар давомийлиги, кеска авлод вақиларига ҳурмат-эътибор, уларнинг билим ва тажрибасини ёшларга ўргатиш халқ қилувчи аҳамиятга эга. Шу маънода, Уюшма фаолиятида кеска адибларга эътиборни янада кучайтириш керак, деб ўйлайман.

Ёши улғур ёзувчиларга, асарлари ёшларимиз учун ибрат мактаби бўлиб хизмат қиладиган оқсоқолларга ёрдам тариқасида Ижод фондиндан маълум микдордаги маблағни Ёзувчилар уюшмасининг қарори билан уларга бериб бориш айни муддао бўлур эди.

Бундай савобли ишни маданият ва санъатнинг бошқа соҳаларида ҳам жорий этиш зарур, деб ҳисоблайман.

Учинчи масала. Бу чоратадбирлардан қўзда тутилган асосий мақсад — Ёзувчилар уюшмасининг ҳаётимиздаги ўрни ва нуфузини янада оширишдан иборат. Токи Уюшмага

аъзо бўлган ҳар қайси инсон авваламбор бу ташкилот унинг ижодини ривожлантириш, асарларини жамоатчиликка етказиш, истеъдодини рўёбга чиқариш, муаллифлик ҳуқуқларини ҳимоя қилиш борасида амалий ёрдам ва қўмак беришга қодир эканини яқиндан ҳис қилиши лозим.

Ўзимизга савол берайлик: ҳўп, бир қаламқаш уюшмага аъзо бўлди. Бунинг таъсирини бугунги кунда у ўз ижодида, ҳаётида сезади-ми? Афсуски, бу саволга ижобий жавоб бериши қийин. Яъни, ёзувчиларда Уюшма мени ўз бағрига олди, энди хотиржам бўлиб, ижод билан шугулланишим мумкин, деган тушунчани ҳис этиш, шундан қониқиш ҳосил қилиш йўқ.

Уюшма — бу бирлашма дегани. Шундай экан, ягона эзгу мақсад йўлида бирлашган одамлар бир-бирига елкадош бўлиб, бир-бирини қўллаб-қувватлаб яшаш керак эмасми?

Уюшма раҳбариятининг асосий бурчи, вазифаси, тақдор айтман, биринчи навбатда ижодкорлар учун зарур шарт-шароит яратишдан иборат бўлиши керак. Бу вазифаларни амалга ошириш учун эса аввало моддий асос, молиявий заминга эга бўлиш лозим.

Шу билан бирга, Ёзувчилар уюшмасининг сифат таркибини ҳам қўриб чиқиш зарур, деб ўйлайман. Бу муқаддас даргоҳ не-не улғур ижодкорларнинг қўлғул номлари, ижодий меҳораси билан боғлиқ. Шундай экан, Уюшма ўзининг обрў-эътибори ва юксак мақомига муносиб бўлиши, адабиётни ўз ҳаётининг маъно-маъзуниде деб биландиган фидойи инсонларга бу ташкилотга аъзо бўлиши керак.

Тўртинчи масала — ёш ижодкорлар билан ишлаш масаласи. Истеъдодли ёшларни излаб топиш ва уларнинг иқтидорини рўёбга чиқаришда чуқур ўйланган усуллар, яъни аниқ меҳнатимиз зарурлигини бугун адабиётимиз манфаатлари таълаб этмоқда. Ёш адиб ва шоирлар, адабий танқидчиларнинг ҳар бири ўз асарлари билан адабий жамоатчилик назаридан, ижодий танловлар, жиддий тахрирлардан ўтиб, тегишли эътирофга сазовор бўлиб, шундан кейингига адабиёт майдонига ва Уюшма аъзоллигига кириши лозим. Авваламбор, устоз адибларни, Ёзувчилар уюшмасининг тахрирбали ва нуфузли аъзоларини ёшлар билан ишлашдек муҳим жараёнга кенг жалб қилишимиз даркор.

Уюшма низомида бу масалага алоҳида эътибор қаратиш, умуман, бу борада алоҳида ҳужжат ишлаб чиқиш ва қабул қилиш зарур. Аниққас, вилотларда бу ишни алоҳида қўриб чиқиш ва назоратга олиш керак.

Уюшма аъзоллигига даъвогарларнинг асарларини баҳолашда истеъдод ва фақат истеъдод асосий мезон бўлиши зарур. Бунинг учун нафақат марказда, балки жойларда ҳам фаолият кўрсатаётган ижодий тўғарак ва семинарларнинг иш самарасини ошириш, баҳс-мунозаралар, мушоиралар, фикр алмашувлар, шу билан бирга, устоз ёзувчи ва шоирларнинг маҳорат мактабини ўрганиш бўйича машғулотлар олиб боришни кучайтириш даркор.

Ёш ижодкорлар ўртасида ўтказиладиган танловларда қатнашаётган қаламқашлар орасидан энг яхши истеъдод эгаларини танлаб олишда Ёзувчилар уюшмаси асосий ташаббускор бўлиши, бу ишларни "Қамолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати билан биргаликда амалга ошириши зарур.

Бу борадаги амалий натижа бермаётган баъзи бир юзаки тадбирлар ҳам борки, улар бугун ўзини қанчалик оқлайпти — бу масалани ҳам алоҳида қўриб чиқиш керак. Умуман, ёш ёзувчиларнинг ижодий семинарларини санаторийларда, хушҳо ва чаманларда ўтказиш шартми? Ахир, ёзувчи эҳти доимо ҳаёт қўйнида бўлиши, унинг қайноқ нафасини сезиб туриши керак эмасми?

Ижод — бу ўзини қўйнаш, машаққат чекиш, ҳузур-ҳаловатдан воз кечиш, том маънода фидойийлик демакдир. Чинакам ёзувчи одамларнинг дарду-ғами билан яшаш, халқ ичига кириб бориши, ўзи учун илҳомни, янги мавзуларни шу ҳаётдан, унда бўлаётган ўзгаришлардан олиши кераклигини барчамиз яхши биламиз.

Шундай экан, нима учун бу анжуманлар турли вилотларда эмас, ҳар йили бир жойда ўтади? Қолаверса, бу семинарларга номзодларни танлаб олиш бўйича аниқ тартиб-қоидаларни ишлаб чиқиш ҳақида ҳам бош қотириш фурсати етди, деб ўйлайман.

Бешинчи масала. Назаримда, биз бир вақтлар раҳматли Озод Шарафиддинов бошлаган муҳим бир ишни эътибордан четда қолдиргандекмиз. Яъни, у киши "Жаҳон адабиёти" журнали орқали бошлаб берган дунё адабиётининг энг яхши намуналарини таржима қилиш, чоп этиш, ўрганиш билан боғлиқ тажрибалар, чет эл ёзувчилари билан алоқаларни янада ривожлантириш масаласига бугун етарлича аҳамият бермаёпмиз. Холбуки, биз маънавиятимизни юксалтириш, ёшларимизни миллий ва умуминсоний қадриятлар руҳида қамол топтиришга интилаётган эканмиз, ҳеч қачон ўз қобилигимизга ўралашиб қолмаслигимиз керак.

Қисқача айтганда, бошқа соҳалар қатори адабиёт соҳасида ҳам халқаро алоқаларни кучайтириш зарур. Қайси мамлакатда бизнинг адабиётимиз, маданиятимиз, қадриятларимизга ҳурмат билан қарашди, хориждан биз нималарни ўрганишимиз мумкин ва, ўз навбатида, уларга нималарни тақдим этишимиз мумкин — бугун бу масалалар халқроқ майдонда ўзлигимизни намоён этишда катта аҳамиятга эга эканини доимо ёдда тутишимиз лозим.

Мен бу борада Фарб билан бирга Шарқ мамлакатлари, жумладан, Япония, Хитой, Жанубий Корея билан, Миср, Бирлашган Араб Амириятлари, Кувейт каби араб давлатлари билан алоқаларни кучайтиришни тавсия этган бўлардим.

Бундай ижодий ҳамкорлик алоқаларини боғлашда албатта ўзаро тенглик, ҳурмат ва самимият ғоят зарур. Шунинг унутмаслик керакики, ўзбек миллати, ўзбек халқи — худонинг назари тушган миллат. Ўзбекистон — Оллоҳ назар солган юрт. Бизнинг юртимиз, халқимиз ҳеч қимдан кам эмас ва ҳеч қачон кам бўлмайди.

Энг охириги масала — наشريётлар ва нашр масаласи. Бугунги кунда наشريётларга тўла эркинлик берилган, уларнинг фаолиятига ҳеч қим четдан тур билан аралаша олмайди. Лекин ана шу эркинликни тўғри тушуниш, масалага масъулият билан ёндашиш даркор. Яъни, фақат иқтисодий манфаат ортидан қувиб бадий жиҳатдан заиф, миллий маънавиятимиз, қадриятларимизга тўғри келмайдиган, адабиётнинг обрўсини туширадиган қитбоқлар нашр этилишига йўл қўймаслик керак.

Аниққас, адабий жараён кўзгуси бўлган газета ва журналларда шевр ва хикояларни чоп этишда талабчанлик ва масъулиятни янада кучайтириш керак, десаки, ўйламанки, муҳтарам адибларимиз ҳам бу фикрга қўшилдилар.

Бунда, аниққас Уюшма муассислигида чоп этиладиган "Ўзбекистон адабиёти ва санъати" газетаси, "Шарқ юлдузи", "Звезда Востока", "Ёшлик", "Амударё" журналлари фаолиятини ҳар томонлама кучайтириш, уларнинг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, шаклу шомойили, мавзу-мундари-

жасини яхшилаш, муаллифлар, ижодий жамоатчилик билан кенг ҳамкорликда иш олиб боришни таъминлаш, сўзсиз, қатъа аҳамият касб этган бўлур эди.

Бундан ташқари, ҳар бир китоб, ҳар бир бадий асарнинг талаб даражасида чоп этилишида Ёзувчилар уюшмаси ва наشريётлар ўртасида яқин ҳамкорлик ўрнатиш, ўз таркибда истеъдодли, ҳолис ва адолатли адиб ва мунаққидларни бирлаштирган ижодий кенгашиларнинг самарали фаолият кўрсатишига эришиш керак.

Ёш ижодкорларнинг асарларини чоп этишга ҳам айнан шу кўз билан қараб, бу масалага алоҳида эътибор бериш лозим. Б

Ўтган йил "Қишлоқ ҳаёти" газетасида Марҳамат туманидаги "Баҳорий девони" фермер хўжалиги адир шароитида гўзани суғоришда магнитдан фойдаланиб, ҳар гектар ердан 42 центнердан 1-нав ҳосил етиштиргани хусусида мақола берилган эди. Унда бир қатор фермер хўжаликларида экилаётган бошоқли экинларга ҳам ана шу усулда сув беришга ҳозирлик кўриляётгани айтиб ўтилган. Галла ўрими-йигими бошланган кунларда Жиззах, Навоий, Бухоро, Қашқадарё вилоятларидаги газетамиз муштарийлари ушбу тажрибанинг натижалари билан қизиқишди.

олиш имкони бўлмади. Фермер Шухратбек Баҳромовнинг боши қотди... Баҳорги биринчи сувга магнит қўйилди. Ҳичир-ғичир қум далада суғориш кўп марта ана шу усулда татқирланди. Орадан бир ой ўтган, эгитлар бугдой майсалари билан қопланди. Бундан руҳланган фермер ҳар суғоришда чиригиндан фойдаланди. 4 бор суспензия сепди. Бугдой майсалари шундай бўй бердики, Андижон массивидаги фермерлар бу қадар ривождаги галлазорни кўрмаганликларини тан олишди.

● Ўрганинг ва қўлланг

Кўчқорбой Турдалиев қўшиб берилган галлазорни қабул қилиб олар экан, юраги хаққириб кетди. Чунки, уруғ ўта сифатсиз тайёрланган далага экилган бўлиб, кўчат жуда сийрак ҳолатда эди. Фермер Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими Асалхон Расуловани даласига таклиф этиб, маслаҳат сўради. Бир ариқдан сув ичадиган икки фермер

СУҒОРИШДА МАГНИТДАН ФОЙДАЛАНИШ

Бу усул қўлланилаётган майдонлар бир йилда юз барабар кенгайди

"Баҳорий девони" фермер хўжалигининг экин майдонлари Асака-Марҳамат адирларининг қок марказида бўлиб, бамисоли қозонга ўхшайди. Ўзлаштирилганига 40 йилдан ошган адирда пахтадан юқори ҳосил яратилганлиги бахс-мунозараларга сабаб бўлди. Тажриба раҳбари, вилоят прокуратураси қишлоқ хўжалиги соҳасида қонунийликни таъминлаш ва хўжалик юритувчи субъектларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўлими бошлиғи, адлия маслаҳатчиси Бахтиёр Йўлчиев тупроқ-сув шароити ҳар хил бўлган массивларда экилаётган бошоқли экинларни суғоришда магнитдан фойдаланиш қаровини кенгайтди.

Эркинбой Уринбоев раҳбарлик қилаётган "Сарварманд" фермер хўжалигининг галла майдони 40 гектар бўлиб, чўл ҳудудидаги Улуғнор туманида жойлашган. Тупроғи қўлқок, суви эса катта Андижон каналидан келади. Ана шу майдонга 2008 йилнинг 23-26 октябрь кунлари бугдойнинг "Крошк" нави маҳсулоси мослама ердамида экилди. Тажриба натижаларини янада ойдинлаштириш мақсадида 20 гектар майдонни қўчат олиш учун суғоришда ўқарик бошига магнит қўйилди. Шу ўринда яна бир бор таъкидлаш жоизки, магнитнинг муаммоси йўқ. Парчаси сувга солиб қўйилса, қиёф. Қолган 20 гектар ер аънаваний усулда суғорилади. Магнит қўлланилган далага сепилган бугдой текис ва энг муҳими қўшни далага нисбатан 10 кун аввал қўчат берди. Магнит қўлланилмаган далада эса қўчат олиш ўзқ давом этди. Ҳар икки майдондаги бугдой майсалари қалинлиги кескин фарқ қилиб, ҳатто туғлаш жараёнида ҳам ажралиб турди.

Бугдой майсаларининг баҳорги парвариши, озиклантирилиши, зараркуналлардан ҳимоя қилиниши бир тар-

тибда олиб борилди. Бунда фақат магнит истисно, ҳоло. Бошоққа ранг киргунга қадар тажриба олиб борилаётган ҳар икки дала 11 бор суғорилди. Маълумки, "Чиллаки" ўта тезлишар бугдой нави сирасига қиради. Эркинбой Уринбоевнинг "Крошк"си "Чиллаки" билан тенг муддатда пишиб етилди. Жорий йилнинг 13 июнь куни "Крошк" бошоқларидан олинган дон намуналари электрон намлик ўлчаш асбобида яна бир бор қўриб чиқилди. Намлик 12,4 фоиз. Эрта-си кунни далага 2 та "Клаас" русумли комбайн киритилди. Янчиб олинаётган дон пешма-пеш Улуғнор дон қабул қилиш шохбачаси тарозисидан ўтказиб берилди. Кечга бориб шартнома режасидаги 115 тонна ўрнига 125 тонна дон топирилганлиги, хирмонда қолган галла қўшиб ҳисобланганда 159,4 тонна дон янчиб олинганлиги ойдинлашди. Ҳосилдорлик 79,7 центнерга тўғри келди. Ўрими-йигими чоғида бу ерда бўлган республика Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги масъул ходимлари Шухратбек Қўзибоев, Олимжон Алимардонов, "Ўздонмаҳсулот" ДАК бошқарма бошлиғи Абдуғофир Сувонкулов ҳам чўл шароитидаги юқори ҳосилдорликдан ҳайратга тушдилар. Чунки фермер иктиварида яна ўрими ўтказилмаган 20 гектар галлазор бор эди-да.

"Андижонлик Шухратбек ерлари" фермер хўжалиги далалари табиий-иклим шароити бўйича "Сарварманд"-га нисбатан кескин оғир. Баъзи сабаблар билан далага уруғ кеч, яъни 20-22 декабрь кунлари экилди. 32 гектар ердан қиш бирмунча енгил келишига қарамастан, эрта баҳорғача текис қўчат

32 гектар галлазор ҳисобига 64 тонна товар дон сотиш режалаштирилган бўлиб, 14 гектар майдонда ўрими-йигими ўтказилганда шартнома 101,7 фоизга бажарилди. Ҳосилдорлик 46,2 центнер бўлди. Бундан ташқари, ҳали дони янчиб олинмаган 18 гектар галлазор ўрими-йигими қўшиб турибди.

Олтинқул тумани далалари юқори унумдорлиги билан ажралиб туради. Намуна массивидаги "Обод водий саховати" фермер хўжалигига кеч кузга бориб қўшни фермернинг 14 гектарлик "Крошк" экилган галлазори қўшиб берилди. Фермер хўжалиги раҳбари, қишлоқ хўжалиги фанлари номзоди

Андижон вилояти

Муқобил энергия:

Иқтисодий ва экологик манфаатлар муштарақлиги

Энергетика инсоният ҳаётида бекиёс аҳамиятга эга фан-техника тараққиёти ҳосиласидир. Мутахассислар маълумотида кўра, энергия захиралари ҳам ниҳоясиз эмас. Аҳоли эҳтиёжларининг ортиб бориши ҳамда ресурсларнинг чекланганлиги сингари омиллар энергиянинг муқобил манбаларини излаб топиш ва ҳаётга татбиқ этишни тақозо этапти. Олимларнинг эътирофига, атроф-муҳит ва атмосфера ифлосланишининг катта қисми ҳам ёқилғи-энергетика мажмуаси ҳисобига тўғри келар экан. Борча турдаги ёқилғилар ёндирилганда 90 миллион тоннадан кўпроқ "парник (иссиқлик) газлари" ҳосил бўлар экан. Бу ўз навбатида муқобил энергия манбаининг экологик тоза бўлишини талаб этади.

Айнан шунинг учун ҳам дунё миқёсида бир қатор таклифлар ўртага ташланмоқда. Жумладан, дунёнинг ривожланган давлатларида куёш, шамол, биогаз энергияларидан фойдаланиш қурилмалари кенг жорий қилинмоқда. Маълумотларга кўра, Германияда мамлакат энергия балансида қайта тикланувчи энергия улушини 2050 йилга бориб 50 фоизга етказиш мўлжалланмоқда.

Айнан шу нуқтаи назардан олиб қаралса, мамлакатимизнинг бу соҳадаги салоҳияти юқори. Республикаимиз заминига тушувчи куёш энергияси мутлақ қийматида кўра мамлакатнинг текширилган углеводород ҳомашёсидан анча кўндр. Шунингдек, шамол ва биогаз қурилмалари орқали энергия олиш учун қўлай шароит мавжуд. Яна бир аҳамиятли томони шундаки, республикаимизда шу каби энергияларни ишлаб чиқиш мумкинлиги эмас, балки шундай қурилмалар яратиш имконияти бор.

Куёш энергияси мамлакатимиз учун ниҳоятда қўлайлиги билан ажралиб туради. Яъни, чўл, тоғолди ҳудудларида яшайдиган аҳолини электр билан таъминлашда қатор муаммолар бор. Куёш энергиясидан амалда самарали фойдаланишнинг энг истиқболли жиҳатлари сифатида электр токи ҳосил қилиш, ичимлик суви олиш, чорвани суғориш, дехқончилик учун артезиан қудуқларни ишга тушириш, чўл ва саҳроларда сувни қучитиш, иссиқхоналар ва аҳоли яшаш жойларини иситишда қўл келишини айтиб ўтиш мумкин.

Сўз муқобил энергия ҳақида кетар экан, биогаз технологияларидан фойдаланиш истиқболли эканлигини таъкидлаш жоиз. Биомасса энергиясидан гўнғ сероб бўлган барча ҳудудларда фойдаланиш мумкин. Биогаз берувчи қурилмалар алоҳида хўжаликлари ёқилғи ва юқори самарали экологик тоза ўғитлар билан таъминлайди. Ўртача 70 фоизга биологик парчаланган бир килограмм органик модда 0,18 кг метан, 0,32 кг карбонат ангидриди, 0,2 кг сув ва 0,3 кг қаттиқ қолдиқ беради. Ушбу ўғитнинг бир килограмми ўзининг самарадорлиги жиҳатидан бир центнер гўнға тенглашади. Кўпгина давлатларда ушбу ўғитдан гўмус сифатида фойдаланилади. Дунё-

нинг бир қатор давлатларида қайта тикланувчи энергиянинг ушбу туридан самарали фойдаланиб, энергия балансида биогазинг улушини кўпайтириб бормоқда. Жумладан, энергиянинг бундай туридан фойдаланиш Австралияда – 12 %, Швецияда – 18 %, Финляндияда – 23 % га етган. Далил: битта сигир гўнғидан бир кунда 4,2 м³ биогаз олиш мумкин. 1 м³ биогаздаги энергия 0,6–0,7 м³ табиий газ ёки 0,7 л. нефть ёки 0,65 л. дизель ёқилғиси ёки 0,5 л. бензиндан олинмаган энергияга тенг. Биогаз технологияларидан фойдаланиш мазут, кўмир, электр энергиясини иқтисод қилиш имконини беради. Уларни кенг жорий этиш чорвачилик, паррандачилик фермалари атрофидаги экологик муҳитни яхшилайд.

Мамлакатимизда муқобил энергиянинг ушбу турини кенг татбиқ этишга қўлай шароит бор. Бугунги кунда барқарор молиявий ўсишга эришяётган чорвачилик ва паррандачиликка ихтисослашган фермер хўжаликлари ушбу замонавий технологияларни ишлаб чиқаришга жорий этишга имконияти ҳам етарли.

Яна бир муқобил энергия манбаи бу шамол энергиясидир. Маълумотларга кўра, республикаимизда унинг ялли салоҳияти 2,2 миллион тонна нефть эквивалентига тенг. Аммо ушбу кўрсаткичда айрим ҳудудларнинг (Устюрт, Бекобод) доимий эсувчи шамоллари имкониятлари ҳисобга олинмаган.

Демак, муқобил энергия манбаларини амалиётга татбиқ этиш бугунги давр талабидир. Айни шу жараёнда амалга оширилаётган ҳар бир ҳаракат ўзининг ижобий натижасини беради. Энг аввало, бу борада мустаҳкам ҳуқуқий асос яратилмоғи лозим. Юрт, халқ манфаатига хизмат қиладиган бу каби саъй-ҳаракатлар мамлакат энергетика салоҳияти юксалиши, пировардида иқтисодиёт барқарорлашуви, аҳоли учун қўлай шароит ва фаровонлик таъминланишига муносиб ҳисса қўшади.

Бахтиёр КУШАКЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Олий
Мажлиси Қонунчилик палатаси
Аграр, сув хўжалиги ва экология
қўмитаси аъзоси.

"Адиэбобо" хазинаси

Қизилтепалик фермер Б.Қодиров етти хазинанинг бири ҳисобланган паррандачиликка қизиқиб қолди. Имкониятлардан унумли фойдаланиши, ғайрат билан меҳнат қилиши натижасида нисбатан қисқа фурсатда у бош бўлган "Адиэбобо" фермер хўжалигида товуқхона қуриб битказилди. Ниҳоят шу йилги қўкламдан бошлаб бу ерда 4 минг бош зотдор товуқ парваришлана бошланди. Маҳалла ёшларидан ўн нафари муҳим иш ўрни билан таъминланди. Ниятида етган фермер Б.Қодиров айни пайтда эл дастурхонига тухум ва сифатли товуқ гўшти етказиб, ички бозорни арзонлаштиришга ўз ҳиссасини қўшаётир. Фермернинг мўлжалига кўра йил охиригача товуқлар сони 20 минг бошдан ошади.

Бахриддин САДРИДДИНОВ,
"Qishloq hayoti" мухбири.

Навоий вилояти

"Агробанк" очик акциядорлик тижорат банкидан янги имкониятлар таклифи.

Энди Сиз VISA Card ни Агробанкдан олишингиз ҳамда дунё бўйлаб молиявий эркинлигингизни, ижтимоий фаровонлик ва ишончли келажагингизни қўлга киритишингиз мумкин!

Агробанк ва VISA Card Сизнинг молиявий эркинлигингиз!

Узинг учун
Кўпроқ вақт
Кўпроқ ҳордиқ
Кўпроқ ишонч
Кўпроқ хавфсизлик
Кўпроқ эркинлик
Ҳаёда қил.

Бахтиёр КУШАКЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Олий
Мажлиси Қонунчилик палатаси
Аграр, сув хўжалиги ва экология
қўмитаси аъзоси.

Qishloq Qurilish Bank

Банкнинг Марказий аппарати ва унинг филиалларига қишлоқда ишлаб чиқариш ва инфратузилмаларнинг намунавий лойиҳалари бўйича қурилиш билан боғлиқ бўлган соҳаларда иш тажрибасига ва олий маълумотга эга бўлган юқори малакали **қурилиш инженерлари ва муҳандис-иктисодчиларни** танлов асосида ишга таклиф этади, бунда талабгорлар қуйидаги мутахассисликларга эга бўлиши лозим:

- бино ва иншоотлар архитектураси;
- бино ва иншоотлар қурилиши;
- бино ва иншоотларнинг қурилиш конструкциялари;
- инженер коммуникацион қурилиши;

Номзодларга қўйиладиган асосий талаблар:

- мутахассислиги бўйича камида 3-5 йиллик иш тажрибасига эга бўлиши;
- қурилишдаги муҳандислик тармоқларини (электр тармоғи, водопровод, канализация, иссиқлик ва газ таъминоти) ўтказишда техник назоратни билиши ;
- бино ва иншоотларнинг ички муҳандислик таъминотини билиши ;
- инструментал – геодезия назоратини билиши ;
- лойиҳалаштириш бўйича дастурларини билиши ;
- бош план ва турли ҳажмдаги режалаштиришни билиши ;
- қурилишни молиялаштириш ва смета ишлаб чиқишни билиши ;
- Давлат мулки қўмитаси томонидан берилган баҳоловчининг малака сертификатининг мавжудлиги ;
- "Microsoft Office" дастурида ишлашни билиши лозим.

Мурожаат учун телефонлар:

№	Вилоят филиалларининг номи	Телефон рақамлари
1.	Андижон минтақавий филиали	8-374-222-23-64
2.	Бухоро минтақавий филиали	8-365-223-58-86
3.	Жиззах минтақавий филиали	8-372-226-22-98
4.	Наманган минтақавий филиали	8-369-226-77-90
5.	Навоий минтақавий филиали	8-436-224-98-01
6.	Самарқанд минтақавий филиали	8-366-221-66-68
7.	Сирдарё минтақавий филиали	8-367-225-23-75
8.	Сурхондарё минтақавий филиали	8-376-227-58-79
9.	Фарғона минтақавий филиали	8-373-222-56-64
10.	Хоразм минтақавий филиали	8-362-227-48-07
11.	Қашқадарё минтақавий филиали	8-375-223-12-99
12.	Қорақалпоғистон Республикаси минтақавий филиали	8-361-223-72-19
13.	Тошкент вилояти минтақавий филиали	8-371-233-41-34

100060, Тошкент ш. Шаҳрисабз кўчаси 36.
Тел./Факс: (+998 71) 236-16-17, 233-71-72
e-mail: info@qqb.uz
www.qishloqqurilishbank.uz

Фермер ва дехқон хўжаликлари ҳамда кичик ҳажмдаги юк ташувчилар диққатига!

Сизларга мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган энгил автомобиллар учун 450 кг ва ундан ортқ юк кўтара оладиган туркама (прицеп) ларни сотиб олишни таклиф этамиз. Харидни нақд пул билан ёки пул кўчирш йўли билан қилишингиз мумкин.

Манзил: Самарқанд шаҳри Гатрин кўчаси 36.
"ELXOLING" ИПЧ
Телефон: +998 66 234 22 72, +998 66 234 22 13.

Ташкилот
СОМОН ПРЕСС
(ШПАГАТ)ни нақд пул
ва пул кўчирш йўли
билан сотади.

Мурожаат учун телефон:
273-97-00, 750-71-11.

VISA Electron - дунё амалиётида қўлай бўлган тўлов карта бўлиб, илк бор тўлов картасини қўллаётган истётмоличлар ҳамда чекланган даромадли мижозлар, талабалар, ёшлар учун таклиф этилади.

VISA Classic - универсал тўлов картаси ҳисобланиб, бутун дунёнинг ҳамма банкоматларида, реал ва виртуал дўконларида ҳамда телефон ва почта хизмати орқали мақсулотларни харид қилиш дўконларида фойдаланиш учун қўлайдир.

VISA Gold - энг нуфузли тўлов карта ҳисобланиб, бошқа хизматларга қўшимча равишда Сизга дунё бўйлаб саёҳатга чиққанингизда лозим бўлган қолларда тиббий ёрдам ва юридик хизматлари кўрсатилади.

Бухорои шариф таърифи ҳақида сўз кетганда шубҳасиз уни неча минг йиллик илм-фан ўчоғи дея бежиз айтишмайди. Шу кунларда ҳам замондош олимларимиз бу заҳматли ва шарафли вазифани давом эттиришяпти. Бухоро озиқ-овқат ва енгил саноат технологияси институти фаолияти бунга ёрқин мисолдир.

Бугунги кунда олийгоҳда 4600 дан ортиқ талаба-ёшларга 338 нафар малакали мураббий шубҳасиз бермоқда. Улардан 13 нафари фан доктори, профессор, 133 нафари фан номзоди ва ўқитувчилардан иборат. Кейинги йилларда мамлакатимиз олий таълим тизимида олиб борилаётган ислохотлар боис институтда таълим жараёни замон талаби асосида тубдан такомиллаштирилади. Илм даргоҳига республикамизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидан келиб таҳсил олаётган ёшлар сафи кенгайди. Институт олимларининг Россия, Беларусь, Козогистон, Франция, Германия, Австралия ҳамда жажоннинг яна кўплаб нуфузли мамлакатлари илмий муассасалари билан яқин ҳамкорлиги сабаб талабалар, профессор-ўқитувчиларнинг халқаро анжуманларда ўз илмий изланишлари билан иштироки ҳам кўпайди. 2006-2008 йиллар давомида 54 та иxtирога патент олинди. 2008 йилда 838 та илмий мақола чоп этилди. 13 та монография мутахассислар қўлига бориб теги. Бухоро озиқ-овқат ва енгил саноат технологияси институти шу кунларда ҳам ёшларни ўз бағрига қорлаётган энг эътиборли, нуфузли даргоҳлардан. Айниқса, талабаларни тўқимачилик ва енгил саноат, архитектура ва қурилиш, озиқ-овқат маҳсулотларини қайта ишлаш, бизнес ва бошқарув жараёни сингари мутахассисликларни эгаллашга қизиқишларини ошириб бераётганлиги фикримиз далилидир.

Маълумки, кейинги йилларда республикамиз олимларининг инновацион лойиҳаларини ҳаётига татбиқ этиши ҳаётий эҳтиёжга айланган. Мамлакатимиз Президентини бу ҳақда тўхталиб, "Ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, техника

ноатда муваффақиятли амалга оширилди. Яна бир профессор С.Остонов раҳбарлигида 2009-2011 йилларга мўлжалланган "Мева-сабзавотлар ва полиз экинларига комплекс ҳамда озиқ-овқат саноатида вужудга келадиган чиқиндиларга қайта ишлов беришда энергия тежамкор технологиясини ёритиш лойиҳаси" ҳам ғолиб деб топилди. Институт олимлари фан, таълим, ишлаб чиқариш интеграция механизмларини такомил-

рини қўллаб-қувватлаш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш бўйича кичик корхоналар, фермер хўжаликларидан фан-техника янгиликларини жорий этиш бўйича "Заковат форум" уюшмасини ташкил этиш ва бошқа бир қатор масалалар ўрин олган. Бунинг натижасида институт олимларининг вилоят ҳаётидаги фаолияти янада ошади.

Ушбу институт гарчанд йўналишига кўра техник ва ишлаб чиқариш ходимларини тайёрлашга ихтисослашган бўлса-да, бу улуг даргоҳда маънавият ва маърифат, адабиёт ва санъат таълим жараёнининг узвий, чамбарчас бўлини ҳисобланади.

Бунинг олийгоҳнинг гуманитар таълим йўналишидаги кафедраси олимлари изланишларидан ҳам сеза бўлади, — дейди институтнинг маънавият ва маърифат ишлари бўйича проректори, фалсафа фанлари номзоди, доцент Каромат Мاستонов. — Талабаларимиз мамлакатимиз ижтимоий, сиёсий, иқтисодий, маънавий ҳаётида юз бераётган янгиликларни жараёндан доимий хабардор бўлишлари лозим.

Яқинда Ўзбекистон Қарамоли, халқ шоири Эркин Воҳидов бошчилигидаги бир гуруҳ адибларнинг бу ерга таърифи талабаларимизни жуда қувонтирди. Таниқли шоиримиз ўқиб берган шеърлар талабаларимизга катта куч бағишлади. Айниқса, талаба-ёшларнинг ўз ижод намуналарини ўқиб беришлари пойтахтдан ташриф буюрган меҳмонларни қувонтирди. Демакки, биз сабоқ бераётган ёшларимиз келгусида ишончимизни албатта, оқлайди, — дейди сўхбатдошимиз.

Бугунги бозор иқтисодиёти шариоатида биргина озиқ-овқат хавфсизлиги тушунаси ниҳоятда муҳим аҳамиятга эга. Ўзқ-йиллик тарихга эга Бухоро озиқ-овқат ва енгил саноат технологияси институти бунинг иштирокида ёшларимиз шу маънода энг хозиржавоб мутахассислар бўлишди. Зеро, ёшларнинг интилишлари, устозларнинг изланишлари ана шу мақсадга қаратилган.

Улғубек ЖУМАЕВ,
"Qishloq hayoti" мухбири.
Бухоро вилояти

Бухоро озиқ-овқат ва енгил саноат технологияси институти:

Келажак пойдевори — илмдан

ва технологик янгиликлар дастурларини амалга ошириш, замонавий бозор инфратузилмасини шакллантириш борасида ўз вақтида бошланган ва ўзқ-йиллик бўлган мўлжалланган ишларимизнинг натижаси, — дейди таъкидлаганлиги бежиз эмас. Ишлаб чиқаришдаги янгиликлар жараёни, халқ хўжалигининг турли соҳалари, ёқилги-энергетика, кимё, нефть ва газни қайта ишлаш, агросаноат ва озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқариш, енгил ва тўқимачилик саноати, машинасозлик сингари соҳаларда инновацион технологиялар ўз самарасини берапти. Бу каби масалаларда институт профессор-ўқитувчилари, ёш олимлари, магистрлари доимий изланиш олиб борапти. Сўнгги пайтларда илм масканида мустақил тадқиқот олиб бораётганлар сафи ҳам ошди. Вазирлар Маҳкамаси

лаштириш бўйича изланиш ишчилар доимий эътиришмоқда. — Президентимизнинг "Қишлоқ таракқиёти ва фаровонлиги йили" Давлат дастурини амалга ошириш юзасидан чиқарган қарорини амалга ошириш бўйича илм даргоҳимиз жамоаси маҳсул чора-тадбирлар асосида иш олиб борапти, — дейди мазкур институт ректори, техника фанлари доктори, профессор Муҳсин Ҳожиёв. — Унга кўра жойларда фермер хўжаликларига консалтинг, бухгалтерия, ҳуқуқий хизматлар маркази ташкил этиш, йирик-лаштирилган фермер хўжаликларини қисқа муддатли ўқитиш, соғлом турмуш тарзини шакллантириш бўйича қишлоқ аҳолисининг тиббий малакасини ошириш, қишлоқ ёшларининг соҳани ривожлантиришга хизмат қилувчи илмий-иқтисодий ташаббусла-

ОАЖ "ТЕМИРЧН" заводи

1. Кунгабоқар, масхат, мева данакларидан юқори сифатли ёғ сиқиб оладиган мини-қурилма;
 2. Дискли ёргич (ёғ-мой заводлари учун);
 3. Биттер-сепаратор (ёғ-мой заводлари учун)
- тайёрлаб бериш учун БУЮРТМАЛАР қабул қилади.

Завод ОАО "ТЕМИРЧН" принимает заказы на изготовление:

1. Мини-цехов для выжимки высококачественного масла из масхати и семечек различных сельхозпродуктов, с максимальным выходом выжимки.
2. Дисковых шелушителей (для масло-жировых заводов);
3. Биттер-сепараторов (для масло-жировых заводов).

Телефон: 293-01-85; 293-19-43.

АВТОТРАНСПОРТ КЕРАКМИ? МАРҲАМАТ!

РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСИ "ГАЗ" ОАЖНИНГ ЎЗБЕКИСТОНДАГИ РАСМИЙ ЭКСКЛЮЗИВ ДИСТРИБЬЮТЕРИ

"GAZ-3221" русумли 13 ўриндиқ микроавтобус

"GAZ-3309" русумли 4,5 тонна юк кўтарувчи машина

6 ўриндиқ, 2 тонна юк кўтарувчи, "GAZ-33023-Фермер" автомашинаси

"GAZ" русумли 50 хилдан зиёд автотранспорт — 1,5-4,5 тонналик юк машиналари, 3-7 ўриндиқли, 0,8 тонна юк кўтарувчан фургонлар, 6-15 ўриндиқли микроавтобусларни сотади. Ҳақ тўлаш исталган усулда!

Махкамат: 100015.
Тошкент ш. Шаҳрисабз кўчаси 16-й.
Тел/факс: (99871) 256-13-01, 256-10-36, 256-03-62, 126-12-94.
Автосалон: 127-69-60, 140-41-22, 140-41-21.
E-mail: info@auto.uz
Web-site: www.auto.uz

SUMCHA Oromgohi
Bolalar Sog'lomlashtirish

О Болалар оромгоҳларида

КЎХИТАНГ КЎЧОҒИДАГИ КЎРКАМ МАСКАН

Шеробод тумани марказидан қарийб 70 километр узоқликда Кўхитангнинг энг баланд жойида жойлашган "Беш-булоқ-Сурхон-Шеробод" тармоқлари соғломлаштириш болалар оромгоҳи фаолият юритмоқда.

— Бу баҳаво масканда нафақат болалар оромгоҳи, балки даволаниш санаторийларини ҳам очиб мумкин, — дейди оромгоҳ директори Шавкатилло Муродиллаев. — Мана шундай кўркам табиат қўнида хордиқ чиқариш болалар соғлигини тиклаш ва жисмонан чиқаришда муҳим аҳамиятга эга.

Оромгоҳда маънавий-маърифий ишлар ҳам яхши йўлга қўйилган. Дам олувчи болалар ўз қизиқишлари бўйича оромгоҳда фаолият кўрсатаётган турли тўғаракларда машғул ўташлари мумкин.

— Биринчи босқичда 203 нафар ўғил-қиз дам олиб, ота-оналари бағрига қайтишди, — дейди оромгоҳ бош етакчиси Гаҳвар Абдулҳакимова. — Бу ерда яратилган шароитлардан болалар жуда мамнун.

Сурхондарё вилояти

Жуманазар АНОРОВ

ЭРТАК ҚАҲРАМОНЛАРИ БОЛАЛАР ҲУЗУРИДА

"Шўртаннефтьгаз" унитар шўба корхонасига қарашли "Шўртан қалдирилари" ҳамда "Шўртангаз кимё" мажмуасига қарашли "Лочин" болалар дам олиш оромгоҳларига Қашқадарё вилояти кўғирчоқ театри жамоаси ташриф буюрди.

Муҳсин Халил асари асосида сахналаштирилган "Уч опа-сингил" эртаги намоиши болаларда катта қизиқиш уйғотди. Асар орқали болалар доимо яхшилик ёмонлик устидан галаба қозониш, ёвузликнинг ўрни қисқа бўлиши, меҳр-оқибат, ўзаро ишонч бир кун келиб ўзининг ширин мевасини бериши муқаррарлигини билиб олдилар. Спектакль намоишидан сўнг Кўғирчоқ театри қошидаги "Дийдор" гуруҳининг концерт дастури болаларга хавола этилди.

Мухтасархон КАРИМОВА

Қашқадарё вилояти

Бош муҳаррир Чори ЛАТИПОВ	МУАССИСЛАР КЕНГАШИ Сайфиддин ИСМОИЛОВ, Эркин ҚУРАТОВ, Фарход ОМОНОВ, Раҳимберди БҲРИЕВ, Ғуломжон ИБРАГИМОВ, Ақром АРИПОВ, Саидини САИДЖАЛОЛОВ, Баҳодир АБДУҚОДИРОВ, Илхом ХАЙДАРОВ, Борий АЛИХОНОВ, Абдурахмат БОЙМУРОДОВ, Санд АРАБОВ, Мухаммад ЖУМАГАЛДИЕВ, Виктор ЧУБ, Валерий УСТИЮГИН, Шухрат ТОШМУРОДОВ, Шухрат НУРМАТОВ, Адилбек АХМЕТОВ, Оловуддин ИБРАГИМОВ, Шамсиддин ЭСОНОВ, Зибеддин ОБИДОВ.	ТАХРИР ХАЙЪАТИ: Алғитай АДИЛОВ, Ғофир АЛИЕВ, Тўлабой КАРИМОВ, Шухрат ГАНИЕВ, Уктам БАРНОЕВ, Ўткир РАХМАТ, Комилжон МАМАҚОНОВ, Жуманиёз ЖАББОРОВ, Ҳабиб ТЕМИРОВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Суннат САЙДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Рустам ҚОСИМОВ, Омонулло ЮНУСОВ, Шероз ҒУЛОМОВ, Мухиддин АБДУСАМАТОВ (масхул қотиб).	ТЕЛЕФОНЛАР: Қабулхона — 236-58-83, Хатлар ва жамоатчилик билан алоқалар бўлими — 236-54-44, 233-28-04, Котиб — 233-95-17, Факс — 233-44-43, 233-28-04, 233-09-93. ХУДУДЛАРДАГИ МУХБИРЛАР: Қорақалпоғистон Республикаси — 585-16-12; Андижон — 224-99-13; Бухоро — 542-05-18; Жеззаз — 356-61-16; Навоий — 224-69-08; Наманган — 224-81-69; Фарғона — 223-35-98; Самарқанд — 222-29-97; Сирдарё — 372-38-13; Тошкент — 100-29-61; Хоразм — 750-82-39; Қашқадарё — 221-59-40.	Реклама ва эълонлар 233-44-43, 775-04-73, 236-58-83, 233-28-04. Реклама ва эълонлар матни учун бурчдорлиги жавобгар. Тикорат мақола	МАЌИЛИМИЗ: 100000, Тошкент, Мағбурчилов кўчаси, 32-уй	Навбатчи: А.НУРУЛЛАЕВ Муасхих: С.ҚОДИРОВ Дизайнер: Ф.РАСУЛОВ
---	--	--	--	---	---	--

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2009 йил 13 февралда № 0020-рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Газета сешанба, пайшанба ("Хаёт"-илова), жума кунлари чиқади.

Буюртма Г-617, ҳажми 2 босма табоқ.

Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

Босишга топшириш вақти: 21.00 Босишга топширилди: 00.30 10418 нускада босилди. Нашр индекси — 144

Газета тахририятнинг ўзида компьютерда теришти ва саҳифаланди.

"Шарк" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. 123456 89

Германия — Европа чемпиони

Ёшлар ўртасида футбол бўйича Европа чемпионати якунланди. Финал учрашувида инглизларни йирик — 4:0 ҳисобида доғда қолдирган германиялик ёш чарм тўп усталари китъада тенгсиз эканликларини исботлашди.

Ниҳоят Бензема ҳам "Реал"да

Флорентино Перес келгандан сўнг трансфер бозорини остин-устин қила бошлаган Мадриднинг "Реал" клуби тўртинчи шов-шувли трансферини амалга оширди.

Луис Антонио Валенсия — "МЮ"да

"Уиган Атлетик"нинг 23 ёшли ўйинчиси Луис Антонио Валенсия энди "Манчестер Юнайтед" шарафини ҳимоя қилади, дея хабар берди "қизил ибليس-лар" расмий веб сайти.

"Бугун менинг оразим рўбга чиқди. Анчадан бери "МЮ" таркибига тўп суришни орозу қилиб келардим. Аслида, "Уиган"да ўзимни яхши ҳис қилаётган эдим, лекин бой тарихга эга клубга ўтиш имкониятини қўлдан чиқаргим келмади. Тасаввур қилинг, 76 минг мулҳис қар-

шисиди, Уэйл Рунни, Рио Фердинанд ва Райан Гигглар билан бирга тўп суриш — бу албатта катта мақтаб. Мен хозирдан мавсумни бошла-нишни интизорлик билан кутяпман", — дейди эквадорлик ярим ҳимоячи.

Азиз НУРУЛЛАЕВ

Тошкент шаҳар Бектемир тумани Тадбиркорлик субъектларини рўйхатдан ўтказиш инспекцияси томонидан 17 март 2008 йил 000568-02 рақам билан рўйхатга олинган "JASUR SERVIS" (ИНН 300763214) хусусий корхонаси қорхона раҳбарининг 2009 йил 1 июлдаги № 3-сонли қарорига асосан тугатилди. Даволат эълоҳ чоп этилган кундан бошлаб икки ой мобайнида қабул қилин-ди. Тел.: 741-71-31.

Самарқанд вилояти Ургут туманидаги 93-сонли умумий ўрта таълим мактаби томонидан 2001 йили Мелибаев Фаруҳ Закиро-вич номига берилган О'Р-А № 1080429 рақамли аттестат йўқо-ликлари сабабли бекор қилинади.

Тошкент шаҳар Юнусов туманидаги 288-ўрта мактаб томо-нидан 2005 йили Султанов Дилшод Суннатиллаевич номига бе-рилган У № 1543340 рақамли шохдатнома йўқоликлари сабаб-ли бекор қилинади.

ООО "TOUROS TRADING" (ОКОНХ 61110) соошсаёт об умены-шени Уставного фонда с 76 640 800 сум до 23 000 000 сум.

Утерянный план квартиры по адресу: г.Ташкент, ул.Есенина 21, кв.8, выданный БТИ Шайхантаурского района г.Ташкента на имя Сушко Анатолия Павловича, считать недействительным.

Утерянный гос.ордер № 08-02/12270 от 10.02.1993 г. права собственности на квартиру на имя Касимовой Жамилы Мамажа-новны, считать недействительным.

Объявление опубликованный в газете "HAYOT" 24/76 (7537) 25.06.2009-1.07.2009 г. о признании недействительной круглой печати на имя частного предпринимателя Абдиназаровой Клэры Атажановны (ИНН 427625366), считать недействительным.

Утерянный аттестат о среднем образовании № 0009115 (ре-естровый регистр. № 20) от 04.07.2005 г., выданный средшко-лой № 49 Мирзо Улугбекского района г.Ташкента на имя Туре-вой Ферузы Махмудовны, считать недействительным.

Утерянный контракт № 11/62 от 12.05.2009 г. между ООО Аг-рофирма "PARKENT XOSIL" и "PORTMAN HOLDINGS LTD" про-сим вернуть за вознаграждение. Тел.: (+99890) 907-00-70.